

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen soruların Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri ERSOY tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ali KENANOĞLU
İstanbul Milletvekili

Sivas'ın Şarkışla İlçesine bağlı Hardal Köyü, Emlek yöresi diye anılan bölgede yüzyıllardır Alevilerin yaşadığı bir köydür.

Hardal Köyünün tarihini Şarkışla'nın tarihi birlikte ele almak gerekmektedir. Şarkışla'da M.Ö 3000'li yıllarda Hitit'lerin yaşadığı, daha sonra M.Ö 550'ler de Pers'ler, sonra Kapadokya Krallığı, Pontus ve Roma etkinliği, 1071 yılında Malazgirt Savaşı ile Anadolu Selçuklularına ve 1408'de de Osmanlı İmparatorluğuna bağlandığı bilinmektedir.

Hardal Köyü sınırları içerisinde yer alan ve geçmiş tam olarak araştırılmamış tarihi bir binanın, cami olarak restore edilerek turizme kazandırılacağı söylenmektedir.

Gelinen bu süreçte söz konusu tarihi binanın, Yozgatlı Safiye Hatun tarafından yaptırıldığı vakıf kayıtlarında yer aldığı, bu binanın 1653 yılında Akkaşzade Ahmet Efendi tarafından yeniden yaptırıldığı ve cami olduğu da iddia edilmektedir.

Diğer taraftan, yine Hardal'da Hititler'den kaldığı sanılan ve kazı izni verilmediğinden tarihi kesin olarak bilinmeyen bir Kale bulunmaktadır. Bu Kalenin altındaki tünellerin (suyolu) Akkaşoğlu **Konağı**'nın önüne çıktığı köylüler tarafından anlatılmaktadır.

Söz konusu tarihi binanın kapı girişindeki kitabede şöyle yazmaktadır.

*Şefaat Matlabu niku rahmet.
Binanın tecdidi asarı Akkaşzade Ahmed.
Dedi hem üçler yediler kırklarla tarihi,
Erişip lütfü rabbani dü cihanda ey ahi.*

Yine anılan binanın avlusunda bulunan bir mezar taşında ise şu mısralar yer almaktadır;

*Hüvallahül baki
Kimki gele bu misafir hanede mehman ola
Lacürmü bir gün ona gitmek ani ferman ola
Hali dünya böyledir buna gelenler bir gün gider
Padişahı olsa anlaya ki hali bir gün tufan ola*

*Çarkı esyaya benzer gözler herkes nöbetin
Nöbetine razı herkes gerek sultan ola
Nöbeti gelmiş bekler Akkaş Mehmet Ağa'nın
Dilerim dergahı haktan ana hak ihsan ola*
...

Öncelikle yukarıda alıntılanan yazıtlarda geçen; “üçler, yediler, kırklar, ‘misafir hanede mehman ola’, dergâh”, konak gibi ifade ve deyimler, inkar edilmeyecek ve bu önerenin sınırlarını aşacak anlatımlara gerek bulunmayacak kadar Alevi toplumunun duazlarında çokça kullandığı, ilgililer tarafından açık kaynaklarda rahatlıkla rastlanabilecek gerçeklikler olduğunun altını çizmek gerekir.

Özellikle, yazıtlarda açıkça ‘misafirhanede mehman ol’ deyimi, Alevilerin misafirlerine özel bir önem verdiği ve kapısına geleni mihman olarak karşılaması ile birebir örtüşmektedir.

Dolayısıyla, bilinen tarih itibarıyla Alevilerin yaşadığı Hardal Köyündeki söz konusu binada bulunan yazıtlarda geçen dergâh ve misafirhane yapı olarak bir cami mimarisini çağrıştırmadığı gibi üçler, yediler, kırklar ve mihman olmak gibi tabirler Alevilere ait terimlerdir.

Tarihi milattan öncelerine dayanan ve binlerce yıldır onlarca medeniyetin yaşadığı bu coğrafyada halen yıkılmadan ayakta kalabilen tarihi binaların aslına uygun onarılması elbette vazgeçilmez ilke olmalıdır.

Ancak, bu tarihi mirasların bilimsel/arkeolojik araştırmaları yapılmadan, tartışmalara son verilmeden, bilirkişilerce tescili yapılmadan, yönetenlerin hakim tercihleri ile süregelen asimilasyon uygulamalarının bir benzerine alet olmasını kabul etmek mümkün değildir.

Ayrıca, mülkiyeti Hardal köyüne ait olan 141 ada 1 parselde kayıtlı söz konusu taşınmazın bedelsiz olarak Vakıflar Genel Müdürlüğü adına tescil edilmek üzere devredilme girişimi de acilen durdurulmalıdır.

Bu bağlamda;

- 1- Geçmiş binlerce yıl öncesine dayanan bu yerleşim bölgesinde yer alan söz konusu binanın tarihi geçmişi arkeologlar/bilim insanları tarafından araştırılmış mıdır?
- 2- Yüzyıllardır Alevi yerleşim yeri olan, türbe, aşıklar, ozanlar, türbeler, tekkeler diyarı olan ve Hardal köylüleri tarafından Akkaşoğlu Konağı denilen (yalnızca Konak olarak da anılır) ancak ne amaçla kullanıldığı tam olarak bilinmeyen bu binanın cami olduğuna nasıl karar verilmektedir?
- 3- Yazıtlarında dahi Alevi öğretilerinden izler bulunan, yine yüzyıllardır Alevilerin yerleşim yeri olan bir bölgede bulunan ve geçmişi belki de binlerce yıl öncesine dayanan bu çok eski yapıtın cami olarak restore edilmesinde ısrar edilmesinin gerekçesi nedir?
- 4- Mülkiyeti Hardal köyüne ait olan 141 ada 1 parselde kayıtlı söz konusu taşınmazın Hardal Köylülerinin itirazına rağmen, bedelsiz olarak Vakıflar Genel Müdürlüğüne devredilmesinde neden ısrar edilmektedir?
- 5- Alevi kurumlarının, Alevi köylerine cami yapılması girişimlerinin Alevilerin asimilasyonuna yol açtığını belirttikleri halde, bu devir işlemi ve akabinde cami restorasyonunun da bu asimilasyona hizmet edeceğinin bilinmesi ve köylülerin itirazına rağmen eski bir konağın cami olarak restore edilmesinde neden ısrar edilmektedir?